

Republica Moldova
GUVERNUL
HOTĂRÎRE Nr. _____
din „___” „_____” 2025

**cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale
a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice
și indivizibile declarate de importanță națională**

În temeiul, Art. VII. lit. c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 383, art. 723), art. 7 alin. (1) lit. b) și art. 8 lit. a) din Legea apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă criteriile de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, conform anexei nr. 1.
2. Se aprobă Lista corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională, conform anexei nr. 2.
3. Ministerul Mediului pe parcursul inventarierii corpurilor de apă unice și indivizibile va modifica la necesitate anexa nr. 2 la prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

MINISTRUL MEDIULUI

Sergiu LAZARENCU

Criteriile de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile

1. Corpurile de apă unice și indivizibile, ale căror bunuri imobile sânt proprietate publică, se califică a fi de importanță națională și de importanță locală.

2. Construcțiile hidrotehnice sunt construcții ce se supun acțiunii mediului acvatic, cu destinația de folosință și protecție a resurselor de apă, de regularizare a debitelor cursurilor de apă, de prevenire a acțiunii cu impact negativ a apelor, de asigurare și protecție a vieții, sănătății și intereselor legale ale populației, a mediului și ale obiectelor economice, care conform pct. A.1 din anexa A la Normativul în construcții NCM D.01.03-2007 „Construcții hidrotehnice și îmbunătățiri funciare. Construcții hidrotehnice. Reguli de bază” (în continuare *normativ*) se raportează la construcții permanente principale.

3. Corpurile de apă unice și indivizibile se califică ca fiind de importanță națională corespunzător următoarelor criterii:

3.1. Clasa construcțiilor hidrotehnice de retenție a apei se impune a se determina luându-se în considerație funcțiile lor ca construcții de protecție a teritoriilor și ale obiectelor amplasate în zona biefului aval. Conform tabelului B.2 la normativ, construcțiile hidrotehnice principale, în funcție de importanța social-economică și de condițiile de exploatare, se clasifică drept construcții de reținere a apei în corpurile de apă unice și indivizibile în dependență de următoarele volume, mln.m³:

3.1.1 peste 1000 - I;

3.1.2 de la 200 până la 1000 - II;

3.1.3 de la 50 până la 200 - III;

3.1.4 de 50 și mai mic - IV.

3.2. Suprafața oglinzii apei de peste 50 ha la nivelul normal de retenție și adâncimea medie de peste 2 metri (adâncimea medie a obiectului acvatic la etapa de recepție finală sau conform proiectului de execuție);

3.3. Fermele piscicole, ca unități funcționale de bază în piscicultură, care sunt constituite din una sau mai multe amenajări piscicole, în care se cresc puieți de pește sau pește de consum, în contextul necesității asigurării securității alimentare la nivel național;

3.4. Corpurile de apă unice și indivizibile parte componentă a sistemelor centralizate de irigare, care servesc drept sursă de apă pentru irigare;

3.5 Îmbinarea în coronamentul barajului a funcției suplimentare de obiect de infrastructură rutieră, fiind traversat de un drum de importanță națională (corespunzător pct. 5.1.3 din normativ);

3.6 Corpuri de apă unice și indivizibile traversate de linia frontierei de stat;

3.7 Lacurile naturale din componența ariilor naturale protejate de stat.

Anexa nr. 2
Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. ___/2025

Lista corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională

Nr. crt.	Corpul de apă	Adresa amplasării	Numărul cadastral
1	lacul de acumulare „Ghidighici”	or. Vatra, mun. Chișinău	0122103001
2	lacul de acumulare „Bădragii Vechi”	sat. Corpaci, r-nul Edineț	4124105802
3	lacul de acumulare „Căplani”	sat. Căplani, r-nul Ștefan Vodă	8515106664
4	lacul de acumulare „Volintiri”	or. Ștefan Vodă, sat. Volintiri și sat. Marianca de Jos, r-nul Ștefan Vodă	8537108089 8501108068 8524110241
5	lacul de acumulare „Cotova”	sat. Cotova și com. Șalvirii Vechi, r-nul Drochia	3636207252 3615103409
6	heleșteul „Țarigrad”	sat. Țarigrad, r-nul Drochia	3641105001
7	lacul de acumulare „Zgurița”	sat. Zgurița și sat. Cotova, r-nul Drochia	3615108001 3642301180
8	lacul de acumulare „Sărata Nouă”	sat. Sărata Nouă, r-nul Leova	5731202001
9	lacul de acumulare „Ceaga”	sat. Ucraina, r-nul Căușeni	2728106002
10	ferma piscicolă „Ceaga”	sat. Ucraina, r-nul Căușeni	2728106001
11	lacul de acumulare „Cneazevca”	sat. Cneazevca, r-nul Leova	5720106051
12	heleșteul „Gura Căinarului”	sat. Gura Căinarului, r-nul Florești	4533105184
13	lacul de acumulare „Comrat”	mun. Comrat, U.T.A. Găgăuzia	9601239043
14	lacul de acumulare „Congaz”	sat. Congaz și sat. Beșalma, U.T.A. Găgăuzia	9622124001 9612203002 9612203001
15	iazul „Floreni”	sat. Sculeni, r-nul Ungheni	9263214001
16	iazul „Ioanești”	sat. Sculeni, r-nul Ungheni și com. Taxobeni, r-nul Fălești	9263202001 4380113357
17	iazul „Buzduganii de Sus”	sat. Valea Mare, r-nul Ungheni	9274118139

18	heleșteul „Cuhnești”	com. Cuhnești și com. Balatina, r-nul Glodeni	4823214003 4811405108
19	heleșteul „Călinești”	sat. Călinești, r-nul Fălești	4315313128
20	lacul de acumulare „Ulmu”	sat. Ulmu, r-nul Ialoveni	5534102923
21	lacul de acumulare „Ialoveni”	sat. Dănceni și sat. Sociteni, r-nul Ialoveni	5516103182 5529102406
22	lacul de acumulare „Mingir”	sat. Mingir, r-nul Hîncești	5345105001
23	lacul de acumulare „Costești”	sat. Costești și sat. Pojăreni, r-nul Ialoveni	5515402362
24	lacul de acumulare „Salcia”	sat. Salcia, r-nul Taraclia, com. Albota de Jos	8726101237
25	lacul de acumulare „Taraclia”	or. Taraclia, r-nul Taraclia, sat. Cazaclia și com. Svetlii, UTA Găgăuzia,	8701101999 9616114001 9634201001 8701101020
26	iazul „Svetlii”	sat. Svetlii și. sat. Cazaclia, U.T.A. Găgăuzia	9634206073
27	iazul „Colibași”	sat. Colibași, r-nul Cahul	9416218329
28	lacul de acumulare „Costești-Stânca”	or. Costești, r-nul Rîșcani	7123301001
29	ferma piscicolă din mun. Edineț	mun. Edineț, r-nul Edineț	4101106164
30	iazul de la ferma piscicolă din mun. Edineț	mun. Edineț, r-nul Edineț	4101223358
31	lacul „Țipala”	com. Țipala, r-nul Ialoveni	5531405202
32	lacul „Vulcănești-Găvănoasa”	r-nul Cahul, com. Găvănoasa, or. Vulcănești	9417208655, 9603214 (nedelimitat)
33	ferma piscicolă din sat. Cișmichioi	sat. Cișmichioi, UTA Găgăuzia	9621214007 9629106520
34	ferma piscicolă din sat. Malinovscoe	r-nul Rîșcani, com. Malinovscoe	7132105054 7132104174
35	ferma piscicolă din sat. Danu	com. Danu, r-nul Glodeni	4827307150
36	ferma piscicolă din sat. Iezărenii Vechi	com. Iezărenii Vechi, r-nul Sîngerei	7454109076
37	ferma piscicolă din sat. Chișcăreni	r-nul Sîngerei, com. Chișcăreni și com. Iezărenii Vechi, r-nul Sîngerei	7424210027 7454108590 7424210406
38	ferma piscicolă din sat. Verejeni	sat. Verejeni, r-nul Telenești	8959105420
39	ferma piscicolă din sat. Ghiliceni	com. Ghiliceni, r-nul Telenești	8929107444
40	ferma piscicolă din sat. Dumbrăvița	com. Dumbrăvița, r-nul Sîngerei	7449104209

41	ferma piscicolă din sat. Mîndrești	r-nul Telenești, com. Mîndrești	8935217203
42	lac de acumulare sat. Corlăteni	r-nul Rîșcani, sat. Corlăteni	71211121001
43	lac de acumulare din sat. Maramonovca	sat. Maramonovca, r-nul Drochia	3426106446
44	ferma piscicolă din sat. Maramonovca și sat. Mîndic	sat. Maramonovca și sat. Mîndic, r-nul Drochia	3426304053 3427202445 3427202444
45	ferma piscicolă din sat. Mîndrești	r-nul Dondușeni, sat. Horodiște și r-nul Drochia, sat. Maramonovca	3425108207 3426106447
46	ferma piscicolă din sat. Mîndic	sat. Mîndic, r-nul Drochia	3427206279
47	lac de acumulare din sat. Maramonovca	sat. Maramonovca, r-nul Drochia	3426202738
48	lac de acumulare din sat. Putinești	r-nul Florești, sat. Putinești	4550112013
49	lac de acumulare din sat. Cubolta	com. Cubolta, r-nul Sîngerei	7442126189
50	ferma piscicolă din sat. Sărata Veche	r-nul Fălești, com. Sărata Veche	4373109184 4373110079
51	ferma piscicolă din sat. Medeleni	com. Petrești, r-nul Ungheni	9259113134
52	ferma piscicolă din sat. Mirnoie	com. Vinogradovca, r-nul Taraclia	8730212004 8730212001 8730212003
53	lacul de acumulare la ferma piscicolă sat. Nimoreni	sat. Nimoreni, r-nul Ialoveni	5524206998
54	ferma piscicolă din sat. Nimoreni	sat. Nimoreni, r-nul Ialoveni	5524206999 5524204333 5524204332
55	lac de acumulare din sat. Nimoreni	sat. Nimoreni, r-nul Ialoveni	5524102092
56	lac de acumulare din sat. Suruceni	sat. Suruceni, r-nul Ialoveni	5530302990
57	lac de acumulare din sat. Malcoci și Scoreni	r-nul Ialoveni, sat. Malcoci și r-nul Strășeni, sat. Scoreni	5520101243 8036309035
58	lac de acumulare din sat. Tîrnova	r-nul Edineț, sat. Tîrnova și r-nul Briceni, com. Halahora de Sus	1429203215 4147108349
59	lac de acumulare din sat. Mărcăuți	r-nul Briceni, com. Mărcăuți	1435110097
60	lac de acumulare din sat. Făgădău	r-nul Fălești, com. Ciolacu Nou	4323126015
61	lac de acumulare din sat. Ustia	r-nul Glodeni, sat. Ustia	4841200010
62	lac de acumulare din sat. Limbenii Noi	sat. Limbenii Noi, r-nul Glodeni	4836202041

63	iaz situat în zona de frontieră, din sat. Zviodocica	r-nul Căușeni, com. Ucraina	2728208001
64	iaz din sat. Zăzulenii Noi	r-nul Ungheni, com. Agronomovca	9261000084
65	ferma piscicolă din sat. Crihana Veche	r-nul Cahul, sat. Crihana Veche	1720501007
66	heleșteul „Taraclia de Salcie”, sursă de apă pentru SCI	sat. Taraclia de Salcie, r-nul Cahul	1739110096
67	lacul de acumulare „Zagarancea”	sat. Zagarancea, r-nul Ungheni	nedelimitat (9277210)
68	iaz, sursă de apă pentru SCI	sat. Mereni, r-nul Anenii Noi	1034204601
69	iaz, sursă de apă pentru SCI	sat. Cinișeuți, r-nul Rezina	6713103275
70	iaz, sursă de apă pentru SCI	com. Bulboci, r-nul Soroca	7813210011
71	iaz, sursă de apă pentru SCI	com. Horești, r-nul Fălești	4335208411
72	iaz, sursă de apă pentru SCI	sat. Tețcani, r-nul Briceni	1445101372
73	iaz, sursă de apă pentru SCI	r-nul Rîșcani, sat. Borosenii Noi	7116109340
74	iaz, sursă de apă pentru SCI	r-nul Anenii Noi, sat. Hîrbovăț	1031106095
75	iaz, sursă de apă pentru SCI	r-nul Briceni, sat. Șirăuți	1442104383
76	iaz, sursă de apă pentru SCI	r-nul Briceni, com. Colicăuți	1420208508
77	iaz, sursă de apă pentru SCI	r-nul Briceni, sat. Caracușenii Vechi	1419113233
78	iaz, sursă de apă pentru SCI	r-nul Briceni, sat. Corjeuți	1422302232
79	lacul de acumulare Naslavcea	sat. Năslavcea, r-nul Ocnîța	nedelimitat (6236103)
80	lac de acumulare „Dubăsari”	128 km din sat. Sănătăuca, r-nul Florești până la or. Dubăsari, r-nul Dubăsari	nedelimitat
81	lacul Manta	com. Manta, r-nul Cahul	1732103001
82	lacul „Beleu”	sat. Slobozia Mare, r-nul Cahul	422113004
83	lacul „Cahul”	com. Etulia, r-nul Cahul	nedelimitat (9629102)
84	iaz situat în zona de frontieră, din sat. Caplani	r-nul Ștefan Vodă, s. Caplani	8515135285
85	iaz situat în zona de frontieră, din sat. Copceac	r-nul Ștefan Vodă, s. Copceac	8517301058

NOTA DE FUNDAMENTARE

cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională, este elaborat de către Ministerul Mediului.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională rezultă din prevederile: - Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023, pct. 1.50, alin. iv) – trimestrul II din anul 2023; - Art. VII. lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 383, art. 723), în care este prevăzută obligativitatea aprobării de către Guvern a listei iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor; - Art.7 alin.(1) lit. b) și art. 62 alin. (2) lit. b) din Legea apelor nr. 272/2011 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 46-49, art. 70), unde sunt statuate competențele Guvernului de a aproba cadrul normativ pentru punerea în aplicare a legislației din domeniul gestionării resursei de apă și responsabilitățile Ministerului Mediului de elaborare a actelor normative în domeniul gestionării și protecției resurselor de apă.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Acțiunea care a condiționat elaborarea <i>proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională</i>, este axată pe necesitatea de realizare a obligativității impuse Guvernului prin prevederile Art. VII. lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative. Norma prevede responsabilitatea Guvernului de aprobare a listei iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor. Republica Moldova dispune de resurse limitate de apă comparativ cu marea majoritate a statelor europene, fiind dependentă de volumele de apă care vin pe cursurile râurilor Prut și Nistru, acumulate preponderent în afară țării. Secetele tot mai frecvente duc la un necesar de apă din ce în ce mai mare, respectiv pentru irigare, astfel fiind necesar un volum tot mai mare de apă captată pe cap de locuitor ceea ce creează un nivel relativ înalt de stres hidric. Seceta hidrologică din ultimii ani a scos în evidență necesitatea îmbunătățirii cadrului normativ din punct de vedere a implementării și aplicabilității acestuia, cu revizuirea măsurilor ce se impun a fi întreprinse de către autoritățile cu competență în domeniul gestionării secetei și utilizării rezonabile a resurselor de apă. Evoluțiile recente demonstrează că impactul secetei, precum și deficitul de apă se va extinde în mod semnificativ în Republica

Moldova, deoarece se resimt efectele unor perioade secetoase din ce în ce mai dese și mai extinse în timp și spațiu.

Provocarea pe care o reprezintă deficitul de apă și seceta este abordată ca o problemă esențială de mediu și ca o condiție prealabilă a creșterii economice durabile în Republica Moldova. Se estimează că impactul schimbărilor climatice asupra dimensiunilor sociale, de mediu și economice ale țării noastre se va intensifica pe termen mediu și lung. Drept impact a schimbărilor climatice se atestă și dispariția pe parcursul verii a cursurilor de apă pe unele segmente ale râurilor interne, în special cele mici, devenind din permanente în intermitente sau chiar efemere.

Analiza evoluției, din ultimii ani, a scurgerii apelor de suprafață și a genezei producerii secetelor hidrologice pe teritoriul Republicii Moldova ne confirmă că riscul degradării cantitative a apelor de suprafață este generat atât de factorul natural, schimbarea climei (evoluției condițiilor hidrometeorologice/climatice), cât și de factorul antropic (folosirea nerațională a resurselor de apă, poluarea apelor și a mediului, defrișarea și desecarea mlaștinilor prezente în ecosistemele acvatice), iar sinergismul acestor doi factor catalizează procesul de degradare a resurselor de apă.

Unul din factorii antropici se atestă a fi și gestionarea defectuoasă, pe perioada ultimilor 25 de ani, a lacurilor de acumulare, iazurilor și heleșteielor ale căror construcții hidrotehnice sânt deținute cu drept de proprietate privată, urmare anterioarelor procese de privatizare a proprietății publice. Terenurile din categoria de destinație ale fondului apelor rămânând a fi bunuri nepasibile de privatizare. Din cauza că asupra terenurilor acestor corpuri de apă unice și indivizibile nu a fost stabilită corespunzător apartenența de drept, în sensul subiectului de drept de administrare și de gestiune, bunurile imobile în cauză nu au fost valorificate și asupra dreptului de folosință nu au fost încheiate relații contractuale. În lipsa relațiilor contractuale cu gestionarul terenurilor, care sânt administrațiile publice centrale și autoritățile administrațiilor publice-locale, proprietarii de baraje au folosit în exces obiectele acvatice și din varii motive nu și-au asumat careva cheltuieli pentru întreținerea corespunzătoare a cuvetelor acestora, nu au întreprins măsuri de prevenire a colmatării și de întreținere corespunzătoare a fâșiilor riverane de protecție a apei. În alte situații au fost delăsate în degradare și construcțiile hidrotehnice.

Conștientizând necesitatea de întreprindere a unor măsuri speciale în problema deficitului de apă și de atenuare a consecințelor de pe urma fenomenelor de secetă și a fenomenelor de inundații rapide (flash flood) în urma ploilor abundente, a gradului de uzură a barajelor lacurilor de acumulare, se invocă necesitatea conjugării efortului între administrațiile publice centrale, cele locale și proprietarii de baraje. Astfel, scopul prezentei hotărâri este cel de declarare de importanță națională a unor corpuri de apă unice și indivizibile (lacuri de acumulare, lacuri, iazuri, heleșteie) în contextul necesității de asigurare a utilizării durabile a resursei de apă, de asigurare a siguranței structurilor hidrotehnice cu cel mai mare număr de persoane domiciliate permanent în avalul acestora, precum și a creării condițiilor favorabile pentru asigurarea dezvoltării acvaculturii, întru contribuirea la asigurarea securității alimentare la nivel național (corespunzător Strategiei securității alimentare a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 775/2022). Aceste obiecte acvatice urmează a fi prioritizate în inventarierea stării tehnice a construcțiilor hidrotehnice și a determinării nivelului de colmatare a cuvetei, pentru elaborarea proiectelor de execuție a lucrărilor de intervenție la construcții și a proiectelor de decolmatare. Inclusiv, urmând a fi indentificate surse financiare pentru executarea acestor lucrări.

Lacurile naturale din componența ariilor naturale protejate de stat necesită a fi declarate de importanță națională în contextul valorii primordiale ale acestora pentru scopurile statuate în art. 3 din Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul elaborării *proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională* este cel de declarare de importanță națională a corpurilor apă unice și indivizibile (lacuri de acumulare, lacuri, iazuri, heleșteie) în contextul necesității de asigurare a utilizării eficiente și durabile a resursei de apă, a prioritizării exploatării conforme a construcțiilor hidrotehnice a corpurilor de apă unice și indivizibile cu potențial de acumulare a volumelor mari de apă, și cu cel mai mare impact în caz de posibile accidente hidrodinamice, drept necesitate de implementare a unor acțiuni în contextul adaptării la schimbările climatice, a diminuării consecințelor secetelor hidrologice și a prevenirii inundațiilor în cazul ploilor abundente, precum și a asigurării securității alimentare la nivel național.

Prin stabilirea criteriilor de calificare a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile și aprobarea celor selectate corespunzător, se urmărește prioritizarea necesităților de reabilitare, reparare, amenajare, decolmatare, valorificare corectă și gestionare conformă și în siguranță a construcțiilor hidrotehnice ale acestora.

Heleșteiele cu umplere prin pompare ce servesc drept sursă de apă pentru sistemele centralizate de irigare și sânt parte componentă a acestor sisteme vor fi utilizate corespunzător, fără permisiunea de reproducere a speciilor acvatice (hidrobionților) destinate acvaculturii. Heleșteiele care sunt parte componentă a amenajărilor piscicole vor fi delimitate, după caz, comasate corespunzător cu lacul de acumulare/iazul ce servește drept obiect acvatic piscicol, conform destinației inițiale prevăzute în proiectul de construcție. În situații de imposibilitate de comasare a terenurilor, aceste obiecte urmează a fi gestionate ca corpuri de apă unice și indivizibile, fiind valorificate pentru folosirea prioritară în scopuri de acvacultură, corespunzător reglementărilor din Regulamentul privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024.

Pentru cazurile de îmbinare în coronamentul barajului a funcției suplimentare de obiect de infrastructură rutieră, fiind traversat de un drum de importanță națională, lucrările de inventariere, de elaborare a proiectelor de intervenții la construcții urmează a fi efectuate de bun acord de către entitățile responsabile de gestiunea construcțiilor hidrotehnice și ale infrastructurii rutiere, și după caz, cu nemijlocita implicare a proprietarilor acestor bunuri.

În procesul de gestionare a corpurilor de apă unice și indivizibile traversate de linia frontierei de stat, inclusiv la stabilirea scopului de utilizare ale acestora, este necesară coordonarea prealabilă cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, corespunzător reglementărilor din Regulamentul privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024. Or, linia frontierei de stat are un statut special reglementat în normele imperative cu referire la regimul frontierei de stat, iar resursa de apă ale acestora urmează a fi gestionată corespunzător acordurilor bilaterale cu statele vecine.

Lacurilor naturale din componența ariilor naturale protejate de stat se atribuie statutul de importanță națională în contextul valorii primordiale ale acestora pentru scopurile statuate în art. 3 din Legea nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat.

Pentru corpurile de apă unice și indivizibile incluse în lista din anexa nr. 2, la proiectul de act normativ propus, proprietarii/gestionarii urmează să stabilească atribuții de remediere a problemelor legate de deficitul de apă, de gestionare corespunzătoare a terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, precum și de stabilire a unor limitări și condiții imperative în cazul valorificării acestora. Astfel, în clauzele contractuale urmează a fi stabilite anumite restricții care vor fi aplicate, prin inclusivă limitare parțială a accesului la apă pentru folosință specială pentru toți utilizatorii, întru protejarea resursei de apă împotriva epuizării. Condiționalități permise de a fi puse în limita prevederilor legislației civile și a celei de gestionare, și protecție a resursei de apă. Or, disponibilitatea resurselor de apă este o condiție de bază pentru a asigura o dezvoltare socio-economică durabilă. Apa este vitală pentru a stimula creșterea sectorului agricol, dar și pentru a menține sănătatea populației la un nivel satisfăcător. De altfel, utilizarea mai eficientă a resurselor limitate de apă reprezintă unul dintre aspectele care indică asupra progresului în atingerea creșterii economice verzi.

E de menționat că, calificarea după importanță a corpurilor de apă unice și indivizibile nicidecum nu poate servi drept temei de confirmare a dreptului plenar de proprietate, în toată plenitudinea acestuia, asupra terenului și construcțiilor hidrotehnice ale obiectului acvatic, și de înregistrare a acestuia. Inclusiv, articolele 46 alin. (1) și 127 din Constituție stabilesc obligația statului și a celorlalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea și să se abțină de la orice acțiune ce ar aduce atingere acestui drept.

Principalele prevederi ale proiectului actului normativ includ:

1. Aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile.

2. Aprobarea Listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională.

În anexa nr. 1 la proiectul de act normativ se prevăd următoarele:

- Calificarea după importanță națională și importanță locală a corpurilor de apă unice și indivizibile;

- Raportarea la construcții permanente principale a construcțiilor hidrotehnice, potrivit Normativului în construcții NCM D.01.03-2007 „Construcții hidrotehnice și îmbunătățiri funciare. Construcții hidrotehnice. Reguli de bază”;

- Stabilirea criteriilor de calificare a importanței naționale a corpurile de apă unice și indivizibile, după cum urmează:

- corespunzător clasei construcțiilor hidrotehnice de retenție a apei;
- în dependență de suprafața oglinzii apei de peste 50 ha la nivelul normal de retenție și adâncimea medie de peste 2 metri;
- fermele piscicole constituite din una sau mai multe amenajări piscicole;
- corpurile de apă unice și indivizibile parte componentă a sistemelor centralizate de irigare, care servesc drept sursă de apă pentru irigare;
- îmbinarea în coronamentul barajului a funcției suplimentare de obiect de infrastructură rutieră, fiind traversat de un drum de importanță națională;
- corpurile de apă unice și indivizibile traversate de linia frontierei de stat;
- lacurile naturale din componența ariilor naturale protejate de stat.

- Corespunzător criteriilor enunțate, în anexa nr. 2 la proiectul hotărârii de Guvern, au fost identificate 85 de corpurile de apă unice și indivizibile.

Funcția de bază a lacurilor de acumulare este cea de regularizare a debitelor cursurilor de apă pentru gestionarea viiturilor și prevenirea inundațiilor. Categoria de clasificare a barajelor acestora este stabilită corespunzător Normativului în construcții NCM D.01.03-2007

„Construcții hidrotehnice și îmbunătățiri funciare. Construcții hidrotehnice. Reguli de bază”, în dependență de volumul lacului de acumulare și de numărul persoanelor domiciliare permanente, în avalul și amonte de construcția hidrotehnică, ce pot suferi în caz de producere a accidentului de cedare a construcțiilor hidrotehnice.
<i>3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare</i>
Opțiuni alternative nu au fost analizate, în contextul obligativității executării de către Guvern a prevederilor Art. VII. lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative. Norma statuează responsabilitatea Guvernului de aprobare a listei iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor. Astfel, în lipsa prevederii în actele normative a criteriilor de clasificare pe aspecte de importanță națională a iazurilor și a lacurilor de acumulare, de către Ministerul Mediului au fost elaborate aceste criterii inclusiv ținându-se cont și de Normativul în construcții NCM D.01.03-2007 „Construcții hidrotehnice și îmbunătățiri funciare. Construcții hidrotehnice. Reguli de bază”, corespunzător fiind selectate și corpurile de apă unice și indivizibile, din anexa nr. 2 la proiectul de act normativ.
4. Analiza impactului de reglementare
<i>4.1. Impactul asupra sectorului public</i>
Implementarea prevederilor <i>proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională</i> nu are impact asupra sectorului public, deoarece nu presupune acțiuni de reformă structurală sau instituțională, și nici de suportare a unor cheltuieli suplimentare celor necesare, în mod firesc, pentru întreținerea corespunzătoare a bunurilor imobile parte a lacurilor de acumulare/iazurilor/heleșteilor, prevăzute de cadrul legal. Inclusiv, Legea apelor nr. 272/2011 prin art. 3 alin. (1) lit. a), alin. (2) lit. b) reglementează necesitățile de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a inundațiilor, și de asigurare a siguranței structurilor hidrotehnice, aplicabilă tuturor instituțiilor publice și persoanelor private ce au în proprietate construcții hidrotehnice, astfel are un caracter obligatoriu.
<i>4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative</i>
Din considerentele necesităților de întreținere corespunzătoare, de către proprietari, a construcțiilor hidrotehnice, ce sânt construcții ce se supun acțiunii mediului acvatic, cu destinația de folosință și protecție a resurselor de apă, de regularizare a debitelor cursurilor de apă, de prevenire a acțiunii cu impact negativ a apelor, de asigurare și protecție a vieții, sănătății și intereselor legale ale populației, a mediului și ale obiectelor economice, proiectul de act normativ nu va avea un impact financiar suplimentar. În contextul necesității gestionării durabile a resurselor de apă, a impactului adus asupra mediului prin bararea cursurilor de apă și a existenței riscurilor de surpare sau cedare a barajelor ce au consecințe nefaste asupra sănătății, vieții, mediului, a bunurilor materiale și inclusiv asupra activităților economice, beneficiile creării tuturor condițiilor de garantare a siguranței construcțiilor hidrotehnice a corpurilor de apă unice și indivizibile, prin întreținerea și exploatarea corespunzătoare ale acestora, și regularizarea corespunzătoare a debitelor de apă, sunt beneficii net superioare oricăror costuri ce urmează a fi suportate de către proprietarii obiectelor acvatice.
<i>4.3. Impactul asupra sectorului privat</i>

Implementarea noilor prevederi nu va avea un impact financiar asupra sectorului privat. Impactul asupra sectorului privat este cel de posibilă limitare parțială a accesului la apă pentru unele necesități de folosință specială, întru protejarea resursei de apă împotriva epuizării, în situațiile impuse de starea de secetă hidrologică. Sânt de remarcat și aspectele pozitive în cazul întreprinderii în mod prioritar, de către proprietari/gestionari, pentru aceste obiecte acvatică a măsurilor de intervenții, prin implementarea proiectelor de reparare a construcțiilor și decolmatare a cuvetelor, de stopare a procesului de erodare și surpare a malurilor, și de întreținere prin înierbare și plantare a perdelelor forestiere de protecție a fâșiilor riverane, care în timp vor avea drept rezultat acumularea unei cantități mai mari de apă și a calității mai bune a acesteia. Concomitent, catalogarea de importanță națională a corpului de apă unic și indivizibil, în cazul limitării folosinței apei prin pompare, va facilita prioritizarea creării zonelor de odihnă și agrement.
<i>4.4. Impactul social</i>
Din punct de vedere social impactul gestionării corespunzătoare a lacurilor de acumulare/iazurilor va fi unul pozitiv, din perspectiva siguranței construcțiilor și evitarea unor posibile daune aduse localităților, populației și mediului. Totodată, reglementările elaborate vor avea un impact pozitiv asupra societății urmare cărora va putea fi asigurat volumul de consum necesar pentru adăpatul animalelor, asigurarea condițiilor de existență și dezvoltare a biodiversității, a echilibrului peisajistic, a oportunităților de odihnă, cât și a favorizării condițiilor de dezvoltare a turismului.
<i>4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal</i>
Proiectul de act normativ nu prevede necesitatea utilizării datelor cu caracter personal.
<i>4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen</i>
Proiectul de act normativ nu are careva impact asupra egalității de gen. Noile prevederi nu pot avea un impact în mod diferit asupra femeilor, bărbaților și minorităților de gen, precum și asupra măsurilor menite să elimine discriminarea și să promoveze oportunitățile egale în toate domeniile vieții sociale. Or, declararea de importanță națională a unor corpuri de apă unice și indivizibile ține de gestionarea sustenabilă a resursei de apă și de protecția contra inundațiilor întru binele întregii populații.
<i>4.5. Impactul asupra mediului</i>
Impactul asupra mediului este evaluat ca unul <u>pozitiv</u> în contextul prioritizării, pentru corpurile de apă unice și indivizibile de importanță națională, a asigurării siguranței structurilor hidrotehnice care pot avea cel mai mare impact asupra mediului, populației și localităților, în cazul de producere a accidentelor de cedare ale acestora, a asigurării efectuării utilizării durabile a resursei de apă, inclusiv prin asigurarea debitelor ecologice. Acțiunile de intervenții corespunzătoare la construcțiile hidrotehnice și de decolmatare a cuvetelor vor diminua nivelul de risc și de impact asupra mediului. Neîntreținute corespunzător, lacurile de acumulare și iazurile pot deveni o sursă de pericol pentru comunități, în cazul ruperii barajelor, blocajelor pe cursurile de apă, cauzând inundații cu consecințe grave asupra comunităților, inclusiv distrugerea proprietăților, infrastructurii și pierderea vieților omenești. Pentru corpurile de apă unice și indivizibile de importanță națională se cere de a fi schimbat conceptul de abordare a riscurilor de secetă hidrologică, de stopare a procesului de colmatare urmare erodării pluviale a solului, prin acțiuni de gestionare ale acestora, prin reabilitarea fâșiilor riverane de protecție a apelor râurilor/pâraielor și a zonelor de protecție a apei, de naturalizare a unor râuri, de stopare a poluării apelor, cât și de înmlăștinire a unor sectoare de

luncă, de asigurare a condițiilor de existență și dezvoltare a biodiversității, și de favorizare a echilibrului peisajistic.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu au fost identificate alte impacturi care ar putea surveni urmare implementării actului normativ. Proiectul *hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională* este elaborat în contextul obligativității executării de către Guvern a prevederilor Art. VII. lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative, întru prioritizarea exploatării conforme a construcțiilor hidrotehnice a corpurilor de apă unice și indivizibile, a gestiunii eficiente a resursei de apă, drept necesitate de implementare a unor acțiuni în contextul adaptării la schimbările climatice, a diminuării consecințelor secetelor hidrologice și a prevenirii inundațiilor în cazul ploilor abundente.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Prezentul proiect de act nu transpune legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere a proiectului poate fi accesat pe pagina web oficială a Ministerului Mediului (compartimentul „Transparență decizională”), și pe portalul guvernamental particip.gov.md. la link-ul:

https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14114, precum va fi asigurată și plasarea materialelor conexe.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi prezentat Ministerului Justiției și Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizelor necesare.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Nu este aplicabil, nu necesită operarea modificărilor în alte acte normative existente.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Măsurile de implementare a proiectului vor fi asigurate de către Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”.

Ministru

Sergiu LAZARENCU

MD 2004, mun.Chișinău, bd Ștefan cel Mare și Sfânt,162, tel. 022 20 45 87, e-mail: cancelaria@mediu.gov.md

Nr. 08-05/645 din 05.03.2025

La nr. _____ din _____

Cancelaria de Stat

În conformitate cu pct. 179 din Hotărârea Guvernului nr. 610/2018 pentru aprobarea Regulamentului Guvernului, Ministerul Mediului prezintă spre înregistrare și examinare în cadrul ședinței Secretarilor generali de stat proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională.

CERERE

**privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului**

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea criteriilor de stabilire a importanței naționale a corpurilor de apă unice și indivizibile, și aprobarea listei corpurilor de apă unice și indivizibile declarate de importanță națională.
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Mediului
3.	Justificarea depunerii cererii	Prezentul proiect este elaborat în temeiul Art. VII. lit.) c) din Legea nr. 318/2022 pentru modificarea unor acte normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 383, art. 723), în care este prevăzută obligativitatea aprobării de către Guvern a listei iazurilor și lacurilor de acumulare de importanță națională, clasificate astfel de cadrul normativ sau după natura lor. Concomitent, prin proiect se urmărește și necesitatea de prioritizare a reabilitării corpurilor de apă unice și indivizibile cu potențial de acumulare a volumelor mari de apă, a celor cu cel mai mare impact în caz de posibile accidente hidrodinamice, a celor care sânt parte componentă sau servesc drept sursă de apă pentru sistemele centralizate de irigare, pentru cele care îmbină în coronamentul barajului și funcția suplimentară de drum de importanță națională, a celor traversate de linia frontierei de stat și a lacurilor naturale din componența ariilor naturale protejate de stat. Reabilitări necesare întru exploatarea conformă a corpurilor de apă unice și indivizibile, și a gestiunii eficiente a resursei de apă,

		drept necesitate de implementare a unor acțiuni în contextul adaptării la schimbările climatice, a diminuării consecințelor secetelor hidrologice și a prevenirii inundațiilor în cazul ploilor abundente.
4.	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale)	Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023, pct. 1.50, alin. iv).
5.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	Cancelaria de Stat Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Afacerilor Interne Ministerul Finanțelor Congresul Autorităților Locale din Moldova Ministerul Justiției Centrul Național Anticorupție
6.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Rodica Sîrbu, consultant principal Direcția politici de management integrat al resurselor de apă, Ministerul Mediului tel: 022 204 584 e-mail: rodica.sirbu@mediu.gov.md
8.	Anexe	- proiectul hotărârii de Guvern: 6 file, - nota de fundamentare: 7 file.
9.	Data și ora depunerii cererii	
10.	Semnătura	

Ministru

Sergiu LAZARENCU